

OBŻAŁOWAĆ (15) *vb pf*

Oba o oraz drugie a jasne; -ža- (14), -žã- (1); -ža-:-žã- Mącz (3:1).

inf obżałowac (9). ◇ praet 2 sg m -ś obżałowiał (1). ◇ 3 sg m obżałowiał (2). ◇ 3 pl m pers obżałowali (1). subst obżałowały (1). ◇ part praet act obżałowawszy (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. Oskarżyć, obwinić; *accusare Vulg; agere, dicam impingere, petere, postulare Mącz; deferre Cn [kogo] (12) :*

obżałowac przed kim (1): groził im [dziewkom niedbale żnącym]/ iłz ie miał przed Pánem Bogiem obżałowac. SkarŻyw 331.

a. praw. Wnieść przeciwko komu skargę do sądu lub urzędu (10) :

obżałowac u kogo (1): Leop 2.Reg 19/27 cf »obżałowac a oskarżyć«.

obżałowac o co (1): GroicPorz n; Przyiácháli Grekowie [...] Lácinniki o przydanie onego słowká w Kredó (y od Syná) obżałowáli/ íprawę wzięli SkarJedn 337.

[obżałowac czym: Leop 1.Mach 7/25 (Linde) cf »osoczyć a obżałowac«.]

Zwoty: »niesprawiedliwie obżałowac« (1): zakonne pánny/ ktorým się [św. Auzderberta] frogá być zdála: barzo ią złe do onego Amelbertá fundatorá odniołły/ y niesprawiedliwie obżałowály SkarŻyw 193.

»obżałowac przed prawem« (1): Postulare reum, Pociągnąć y obżałowac przed prawem. Mącz 354d.

»obżałowac przez prokuratora« (1): [przyjaciel zamordowanego] obżałowawłzy Mężoboycę przez íwego Prokuratorá/ o zámordowanie przyiáciela íwego/ będzie żądał naprzod/ áby mu sługa z Vrządu był przydan GroicPorz n.

»obżałowac przed sądem« = reum agere Mącz [szyk zmienny] (1:1): Dicam alicui impingere, Obżałowac kogo przed sądem Mącz 85a, 354d.

»do urzędu obżałowac« (1): A w zakonie stárym/ godziło się oycu syná nieposłuszneho do vrządu obżałowac/ y o íkazanie iego ná śmierć prosić. SkarKaz 44b.

»obżałowac na winę« = oskarżyć o należność (1): Multam petere, Obżałowac kogo ná winę áby była winá z niego zięta. Mącz 236a.

Szeregi: »obżałowac a oskarżyć« (1): sługá moy [...] obżałowal á ofkárzył mię słuzebniká twego [et accusavit me seroum tuum] v ciebie páná mego Krolá Leop 2.Reg 19/27, [Dan 6/24 (Linde)].

[»osoczyć a obżałowac«: Alchimus to obaczywłły/ że przemagał go Iudás z onemi co przy nim byli [...]: wrocił się zás do Krolá/ y ofoczył á obżałowal ie wielą hániebnych złości [et accusavit eos multus criminibus] Leop 1.Mach 7/25 (Linde).]

Przen (1) :

obżałowac z czego (1): Naprzod do [Osbernusa] [...] czárt obżałowal zgrzechow po Chrzcie wczynionych: ále nie wygrał: bo ie zgłádzone weścim do zakonu nálał SkarŻyw 333.

b. Skarżąc się opowiedzieć [co] (1) :

Zwrot: »obżałowac z płaczem« (1): Pánná gwałtownie zelżoná, ma obżałowac z płaczem we wsi przygodę íwą. SarnStat 641.

2. Wyrzucić żal z powodu czegoś, odczuć skruchę [co] (3) : [Panie Jezu Chryste] mułzę się ządziwować ták wielkiéy twoiéy dobroći/ á obżáłowác okrutną złość moię *SiebRozmysl* D4.

Zwrot: »obżáłowác grzechy« (1): gdyżeś obżáłował grzechy íwoie [...] tedy małz ná łádkę Bożą y ná miłóšierdzie iego bępiecznie się puścić. *KarnNap* D2v.

Szereg: »opłákać i obżáłowác« (1): y íi y owi wiele grzechow máią/ ktore opłákać y obżáłowác powinni *WujNT* 519.

Synonimy: 1. obwinić, oskarżyć.

Formacje współrdzenne cf *ŻAŁOWAĆ*.

Cf **OBŻAŁOWANIE, OBŻAŁOWANY, OŻAŁOWAĆ**

DDJ